

## TEKSTİL VE HAZIR GİYİM SEKTÖRÜ 2014'TE 16.4 MİLYAR DOLAR DIŞ TİCARET FAZLASI VERDİ

## Cari Açığın İlacı Tekstil Dosyası

Tekstil-hazır giyim ihracatı **29.4** milyar dolarSektörün kayıtlı istihdamı **941** bin

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası'nın katkılarıyla hazırlanmıştır

Hülya GÜLER



Cari açık ve istihdama çare olan tekstil ve

# En yüksek brüt KATMA DEĞER

## Yüksek teknoloji teşviki istiyoruz



**İBRAHİM BURKAY** (Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı): Bursa otomotiv yanı sıra önemli bir tekstil ve hazır giyim (THG) şehridir. Dolayısıyla bu alandaki gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Türk THG sektörü dünyada orta ve üst segmente hitap eden önemli bir oyuncu. Bu gücün korunması için özellikle teknik ve fonksiyonel tekstile yerinde 6. bölge teşviki verilmesini talep ediyoruz.

Bunu ayrıca Turquality gibi global marka yaratma çabalarına verilecek teşviklerle desteklersek dünyada çok daha etkin bir konuma gelebiliriz. Türkiye'de 1. bölgede yer alan İstanbul, Bursa, Denizli gibi illerimizde teknik tekstilde bir atılım yapacak 'know how' birikimi var. Bakanlık teşvik verilecek yüksek teknoloji ürün gruplarını açıkladı, içinde teknik ve fonksiyonel tekstil alanında bir ürün grubu yok. Biz bunların da yüksek teknoloji teşvikleri içine alınmasını istiyoruz.

## Sektöre daha iyi sahip çıkmanın zamanı



**YAŞAR KÜÇÜKÇALIK** (TTSIS Yönetim Kurulu Üyesi): TTSIS'nin büyük bir titizlikle hazırladığı bu rapor, Türkiye için tekstil ve hazır giyim (THG) önemini çok açık ve net ortaya koyarken aynı zamanda, artık bu sektöre gereken değerin verilmesinin zamanının geldiğine de işaret ediyor. Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Türk tekstil ve hazır giyim sektörünü yeniden ele alıp, kamunun sektöre vereceği destekler

anlamında yeni bir yol haritası çıkarmalı. Sektörün daha isabetli desteklenmesi için ek vergi uygulamalarının yeni kapsayıp, kapsamayacağı çok iyi belirlenmeli. İhracata ve yeni yatırımlara da destek verilmeli. Örneğin yatırım indirimi dünyanın her yerinde var. Türkiye'de de yeniden yatırıma indirim gelmeli. Yüksek teknoloji yatırımlarının desteklenmesi ile THG'nin üreteceği katma değeri kısa sürede katlamak mümkün. Özel sektör bunu hedeflerken, kamu teşvik politikaları da katma değeri artırma hedefini karşılayacak şekilde güçlendirilmeli.

## Katma değerde açık ara önde

RAPORDA ayrıca tekstil ve hazır giyim sektörünün yarattığı 64.8 milyar TL'lik brüt katma değerinin diğer sektörlerden kat be kat fazla olduğu belirtiliyor.

## Toplam brüt katma değer GSYH'nin yüzde 8.6'sı

Katma (2013, Milyar TL)	Brüt Değer	GSYH içindeki Pay (%)
THG Sektörü Toplam Brüt Katma Değeri*	117.9	8.6
THG Sektörü Brüt Katma Değeri	64.8	4.8
Tekstil Sektörü Brüt Katma Değeri	36.4	2.7
Hazır Giyim Sektörü Brüt Katma Değeri	28.4	2.1
(GSYH) Türkiye'de Üretilen Toplam Katma Değer	1.565	

## THG'nin istihdamı 2.4 milyona yaklaşıyor

	Kişi (2013 sonu; adet)	Yüzde
Türkiye Toplam İstihdamı	25.524.00	100
THG'nin sağladığı toplam istihdam	2.371.991	9.29
THG Doğrudan (Kayıtlı+Kayıtsız)	1.416.000	5.55
Dolaylı	389.766	1.53
Uyarılmış	566.225	2.22

## İŞYERİ SAYISI 52 BİNİ AŞTI

	İşyeri Sayısı
THG	52.772
Tekstil	18.434
Hazır giyim	34.338

TTSIS'nin, tekstil ve hazır giyim (THG) sektörünün ülke ekonomisi içindeki yeri ve önemini ortaya koyan raporu tamamlandı. Ezber bozan sonuçların elde edildiği araştırmaya göre THG, Türkiye ekonomisi için her derde deva nitelikte son derece önemli bir sektör. Sektörün yarattığı 64.8 milyar TL doğrudan ve 117.9 milyar TL toplam (doğrudan+dolaylı+uyarılmış) brüt katma değer, tüm sektörler içinde en yüksek değeri temsil ediyor.

**TÜRKİYE** Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası (TTSIS) tekstil ve hazır giyim (THG) sektörünün ülke ekonomisindeki yerini, yarattığı brüt katma değeri, cari açık ve işsizlik sorunuyla mücadeledeki rolünü ortaya koyan önemli bir araştırmaya imza attı. Prof. Dr. Murat Yülek yönetiminde uluslararası danışmanlık şirketi PGlobal tarafından hazırlanan ve sektör temsilcilerinin uzun zamandır beklediği, "Tekstil ve Hazır Giyim Sanayinin Türkiye Ekonomisindeki Yeri: Brüt Katma Değer, Dış Ticaret ve Uluslararası Rezerv Birikimi, İstihdam, Yatırım Teşviki Etkileri" başlıklı rapor tamamlandı. Bugüne kadar THG sektörü ile ilgili yapılmış en kapsamlı ve bilimsel bir çalışma olan rapor, THG sektörünün Türkiye'de en yüksek katma değeri üreten sektörlerin başında geldiğini, işsizlik ve cari açık sorununun en önemli panzehiri olduğunu açıkça ortaya koydu.

### 117.9 MİLYAR LİRA

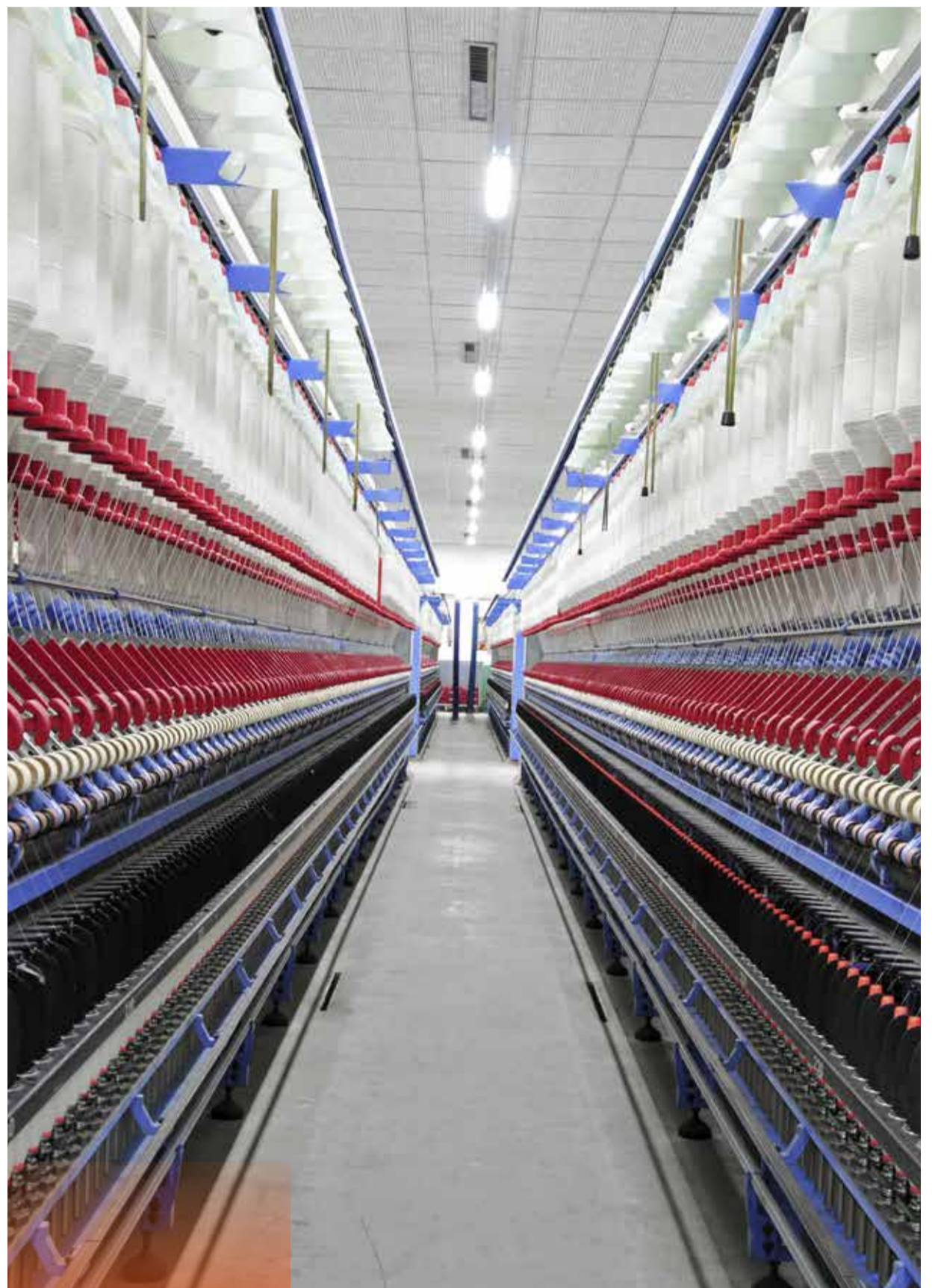
Ezber bozan nitelikte bulguların ortaya çıktığı rapora göre, öteden beri düşük katma değer ile çalıştığı sanılan THG sektörü, aksine ülke ekonomisi içinde en yüksek brüt katma değeri yaratan sektör. Türk THG sektörü, Avrupa Birliği (AB) rakamları esas alınarak, WIOD bazlı girdi-çıkı analiz sonuçlarına göre 2013 yılında 64.8 milyar TL'lik doğrudan brüt katma değer üretti. Sektörün ürettiği doğrudan, dolaylı ve uyarılmış brüt katma değer ise, 117.9 milyar TL'ye ulaşıyor. Doğrudan, dolaylı ve uyarılmış brüt katma değer Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın (GSYH) yüzde 8.6'sına denk geliyor.

### HER DERDE DEVA SEKTÖR

Ayrıca THG sektörünün ülke geneline yayılan işletme yapısı ile girişimcilik, gelir dağılımında adalet ve istihdam yaratma ile de Türkiye için en kritik iş ve yatırım alanlarından biri olduğu ortaya çıkıyor. Yıllar yılı düşük katma değer ürettiği iddia edilen THG sektöründe faaliyet gösteren Türkiye çapına yayılmış 52 bini aşkın işletme bulunuyor. Bunlar belli bölgelerde toplanmaktan ziyade, ülke geneline yayılmış yapısıyla da dikkat çekiyor. Yarattığı istihdam olanakları, ekonominin yumuşak karnı cari açık ile mücadelede net ihracat fazlası, dünya çapındaki rekabet gücü ile THG, Türkiye ekonomisi için eşsiz bir konuma sahip. Sektör temsilcileri, verilen tüm teşviklere rağmen halen dış ticaret açığı veren sektörler desteklenmeye devam edilirken, Türk tekstil ve hazır giyim sektörünün neden hâlâ stratejik sektör olarak ilan edilmediği sorunu dile getiriyor.

## Rekabetçi ücret politikası şart

THG sektöründe uluslararası rekabet giderek artmakta ve çeşitlenmektedir. Bir tarafta Çin ve Hindistan gibi düşük ücretli Asya ülkeleri rekor seviyelerde tekstil makinesi yatırımı yapmakta; diğer tarafta Fransa, Almanya ve İtalya gibi ülkeler markalı ürün ve teknik tekstil alanlarında ilerlemektedir. Bu durum hem tekstil hem de hazır giyim sektörlerinde düşük ve yüksek nitelikli çalışanlar için ücret rekabetinin çetinleşmesine sebep olmaktadır. Temel üretim birimlerindeki işçi maliyetlerinin Çin ve Hindistan gibi ülkelerdeki düşük ücretlerle rekabeti zorlaşırken, yüksek katma değerli üretim yapan gelişmiş ülkelerdeki vasıflı çalışanların ücretlerine ulaşmak da zorlaşmaktadır.



## Raporda neler yer alıyor?

"TÜRKİYE ekonomisi için THG ne anlama geliyor?" sorusuna cevap aranan rapor 3 bölümden oluşuyor. Sektörün ürettiği brüt katma değer, sektörün dış ticaret ile rezerv birikimine sağladığı katkı ve yaratılan istihdam. Raporda bu 3 ana eksen etrafında THG sektörünün Türkiye ekonomisindeki yeri, rakam ve analizlerle ortaya konuluyor.

## Brüt katma değer nedir?

HER sektörün dışardan aldığı girdilerin üzerine kattığı ekonomik değer demek. Bütün sektörlerin ürettiği brüt katma değeri topladığımızda ortaya milli gelir çıkıyor. Herhangi bir sektörün ürettiği brüt katma değeri ne kadar fazla ise milli gelir de o kadar artıyor. Yani ülke ekonomisi büyüyor, kişi başı gelir o kadar yükseliyor.

## İstihdamın yüzde 9.29'u

İSTİHDAM söz konusu olunca daha da ilginç bir tablo çıkıyor ortaya. 2013 Aralık sonu itibarıyla THG sektöründe kadın erkek toplam 918 bin civarında doğrudan kayıtlı istihdam söz konusu. Türkiye'de kayıtlı ve kayıtsız istihdam olgusunu da düşündüğümüzde THG sektörünün doğrudan 1.4 milyonluk bir toplam istihdam yarattığı görülüyor. Türkiye'nin istihdam kaynağı THG sektörünün doğrudan, dolaylı ve uyarılmış istihdam ile birlikte Türkiye ekonomisine sağladığı istihdam ise 2.4 milyon kişi. Bu rakam, Türkiye'deki toplam istihdamın yüzde 9.29'unu oluşturuyor. Kayıtlı çalışanların yüzde 40'ı kadınlardan oluşuyor. THG sektörü imalat sanayi içinde yüzde 28 ile istihdamda en yüksek paya sahip ve Türkiye genelinde kayıtlı istihdamın yüzde 7.4'ünü oluşturuyor.

## Yaygın bir sanayi ağı

THG'de üretimi yapan toplam 52 bin işyerinin yüzde 97'sini KOBİ'ler oluşturuyor. Bu işletmeler Türkiye'ye yayılmış durumda ve dolayısıyla THG sektörü yaygın bir sanayi girişimcilik alanı yaratıyor. 52 bin işyerinin 18 bini tekstil ve 34 bini ise hazır giyim sektöründe hizmet veriyor.

## Teşviklere en hızlı ve yüksek geri dönüş

RAPORDA ortaya çıkan bir diğer önemli veri de teşviklerle ilgili. Sektöre vergi bazında sağlanacak 1 milyar TL'lik yatırım teşviki ile 25 yıl boyunca her yıl 302 milyon TL'lik brüt katma değer yaratarak, toplamda bugünkü değerle 3 milyar TL'lik katma değer yarattığı hesaplandı.